

אור השבת

הדלקת נרות - 16:23

מוצאי שבת - 17:25

* עפ"י זמני ת"א

"והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע"

"אתה מוצא, שהצדיקים מברכים לבניהם בשעת מיתתם (סו"ק ז' ע"א). שכן יצחק אומר לעשיו: 'ואברכה לך' ה' לך מותי'. לפיכך כשחלה יעקב, נטל יוסף שני בניו והכניסם אל אביו שיברכם"

- ר' שמעאל -

פרשת ויחי מסיימת את סיפורי האבות שסופרו במהלך רוב ספר בראשית. ופותחת בפסוק: **"ויחיי יעקב בארץ מצרים שלש עשרה שנה"**.

שואל רש"י: למה פרשה זו סתומה? למה אין בתורה מרחק כלשהו בין סוף פרשת "ויגש" לתחילת ויחי, כפי שקיים בכל שאר הפרשיות בתורה?

עונה רש"י: "לפי שכיוון שנפטר יעקב אבינו, **נסתמו** עיניהם וליבם של ישראל מצרת השעבוד, שהתחילו לשיעבדם. דבר אחר - שביקש (יעקב) לגלות את הקץ (מועד הגאולה - אחרית הימים) לבניו, **ונסתם** ממונו".

רבנו בחי מעיר על תשובתו השנייה של רש"י: יעקב אבינו ראה שאותיות 'ח' ו-'ט' אינן מצויות בשנות בניו.

אמר יעקב: כיוון שאין בהם "חט(א)" (אין בשמות בניו אותיות 'ח' ו-'ט' המצטרפות למילה חטא) - לכן, ראוי שאגלה לחם את הקץ. אך, כיוון שראח שאין בשמותיהם גם אותיות 'ק' ו-'צ' (המצטרפות למילה "קץ"). כל שאר שמונה עשרה אותיות ה-א-ב' נמצאות בשמות בני יעקב), חזר ואמר: "נראה, שאינם ראויים שאגלה לחם את הקץ. לכן,

יעקב **סתם** את דבריו בעניין זה, ולא גילה לבנים דבר. משום כך הפרשה שלפנינו **סתומה**.

דוגמאות של כלים שמלאכתם לאיסור: עט, עפרון, מחק, מחדד, סיר או מחבת ריקים, תנור אפיה, גפרורים, סיגריות, מאוורר, מברשת צביעה, מטריה, פטיש, צבת, מסמר, מספריים, מחט וכל כיוצא בזה.

מתוך ילקוט יוסף

פינת ההלכה

כלי שמלאכתו לאיסור

לצורך גופו או מקומו: כלי שמלאכתו לאיסור, מותר לטלטלו לצורך גופו או מקומו. ולצורך גופו היינו להשתמש בכלי מלאכה של היתר, כגון פטיש לפצח בו אגוזים, הרי זה מותר.

ולצורך מקומו פירוש, לצורך מקומו של הכלי, דהיינו שצריך לאותו מקום שהכלי נמצא בו. כגון אם נמצא עט על הכסא ורוצה לשבת בו, מותר לקחת את העט בידיים ולהניחו במקום אחר. או מספריים שנמצאו על השולחן ורוצה לפרוס מפה על השולחן, מותר לקחת את המספריים ולהניחם במקום אחר, כיוון שצריך את המקום עליו נמצא החפץ. וכן, אם מונח הכלי שמלאכתו לאיסור על דבר היתר, מותר להוציא את הכלי שמלאכתו לאיסור כדי לקחת את דבר ההיתר, כגון - סיר המונח בארון על גבי ערימת צלחות, והוא רוצה להשתמש בצלחות אלו, מותר להרים את הסיר לצורך לקחת הצלחות.

יש לו כלי אחר: מן הדין, מותר להשתמש בכלי שמלאכתו לאיסור, אף אם יש לו כלי אחר של היתר להשתמש בו. כגון שרוצה להשתמש בפטיש לפצח אגוזים, אף שיש לו מפצח. וכן מותר לטלטל את הכלי, כדי לשבת במקומו, אף שיש לו מקום אחר לשבת בו.

סוגי המוקצה: כמה סוגים יש במוקצה שדיניהם שונים זה מזה. ואלו הם: **1.** כלי שמלאכתו לאיסור. **2.** כלי שמלאכתו להיתר. **3.** מוקצה מחמת חסרון כיס. **4.** מוקצה מחמת גופו. **5.** בסיס לדבר האסור. **6.** ביטול כלי מהיכנו. **7.** מוקצה מחמת מצווה. **8.** "מגו (מתוך) דאיתקצאי (שהוקצה) בבין השמשות, איתקצאי (הוקצה) לכולי יומא (לכל היום)".

גדר כלי שמלאכתו לאיסור: כל כלי שהשימוש בו הוא למלאכות האסורות בשבת כגון פטיש, הריהו נקרא "כלי שמלאכתו לאיסור". אך אם מיועד הוא גם למלאכות איסור וגם למלאכות היתר, כגון כלי דורלק ופיירקס, שמניחים בהם מאכלים למשמר במקרר או שמגישים בהם על השולחן, וגם מבשלים בהם על האש, אין דינם ככלי שמלאכתו לאיסור, אלא ככלי שמלאכתו להיתר. ואף בכלים שרוב שימושם לאיסור ומיעוטם להיתר, כיוון שדרך שימושם בכך - מותר.

זכות לימוד ההלכות להצלחת עם ישראל, לאחדות בתוכנו וסייעתא דשמיא בריבוי אהבת חינו, ביטול גזרות רעות ורפואה לכל חולי עמו ישראל.

"ה' רועי לא אחסר"

~מדרש' חז"ל~

ויכרך את יוסף ויאמר:

"המלאך הגואל אותי מכל רע יכרך את הנערים..."

תמונה!! הכתוב פותח בהודעה "ויכרך (יעקב) את יוסף", אך למעשה איננו מוצאים, שיעקב מעניק ברכתו ליוסף, כי אם לשני הבנים שיוסף הציג לפניו!! **אולם** יש לראות גם הענקת ברכה ליוסף- שהרי עיקר שאיפתו של אדם בחיים היא לראות בטוב בניו ובאשרם. לכן, **אין לך ברכה טובה לאדם מזו, שבניו יהיו ברוכים!**

אמר רבי יוחנן: "קשים מזונותיו של אדם (השגת האמונה אלכז"ל האל) יותר מן הגאולה. שאילו בגאולה כתוב: "המלאך הגואל אותי מכל רע"- מלאך בלבד. ואילו במזונות כתוב: "האלוקים הרועה (המפרנס ומלכ"ל) אותי".

וידגו לרוב בקרב הארץ: על ברכה זו של יעקב לבני יוסף מעיר הרב שמשון רפאל הירש- "מטבע ברייתם חיים הדגים במים, ובשל כך הם סמויים מעיני בני האדם, שאינם מכירים צדדים

זכות הלימוד בעלון לרפואת; הרב דוד בן סעדיה, שולמית בת חממה יונה, דורית בת גאולה, דינה בת דיאמונה, פיבי בת תמר, הדסה בת תמר, מול בת כוכבה, ברכה בת חביבה, שקד חיה בת אסנת, עליזה חסיה בת מול, טובה בת ימימה.

רבים ושונים של חיי הדגים מתחת לפני המים. בדומה לכך- משתקף גורל ישראל בעולם. במשך דורות רבים חיים בני ישראל בקרב התושבים הנוכריים כדגים במים עמוקים- בלי ששכניהם הנכרים מכירים ומבינים את תוכן והוי חייהם.

נמשלו ישראל לדגים: מה דגים גדלים במים, וכיוון שיוודת טיפה אחת של גשמים- מקבלים אותה בצימאון, כאילו לא טעמו טעם מים מימיהם. כך ישראל גדלים בתורה. וכיוון שהם שומעים דבר חדש בתורה- מקבלים אותו בצימאון, כאילו לא שמעו דבר תורה מימיהם.

רבי יוחנן היה רגיל, שהיה הולך ויושב על שערי טבילה (בשעה שנשי ישראל באו לטבול כדי להיטהר מטומאתן). אמר: "כשעולות בנות ישראל ובאות מטבילה, יסתכלו בי ויהיו להן בנים יפים כמותי". אמרו לו חכמים: "אין אתה מתיירא מעין הרע?! אמר להם: "אני מזרעו של יוסף בא, שאין עין הרע שולטת בו, שנאמר: "בן פורת יוסף, בן פורת עלי עין". ("עלי עין"- נדרש כאילו כתוב "עולי עין")- מי שאין שולטת בו עין הרע.

רבי יוסי ברבי חנינא: אנו למדים שאין עין הרע שולטת בזרעו של יוסף מהפסוק: "וידגו לרוב בקרב הארץ"- מה דגים שבים מים מכסים עליהם ואין עין הרע שולטת בהם, אף זרעו של יוסף אין עין הרע שולטת בהם".

זכות הלימוד בעלון להצלחת רועי בן עידן צבי הי"ד

המהר"ל מפראג, אחד מגדולי ישראל לפני 400 שנה, כינה בספריו את התורה בשם **'סדר עולם'**. מה כוונתו? חז"ל אומרים לנו שכאשר הקב"ה רצה לברוא את עולמנו הוא **הסתכל בתורה**. מה פירוש הדבר?

כאשר בונים בניין למשל, צריך להכין תוכנית ארכיטקטונית מדויקת; איפה יונחו היסודות, איפה יעמוד כל אחד מהחדרים וכן הלאה. גם לעולם שלנו יש תוכנית. תוכנית שהכין הקב"ה לסידור העולם מבחינה מוסרית; זוהי התורה. התורה היא **'המצפן של העולם'**. לפי הכיוון שלה אנחנו מכוונים את כל חיינו ומסדרים אותם.

כאשר אנו לומדים את התורה ומקיימים את המצוות שבהם ציווה אותנו ה', אנו צועדים עפ"י הכוונת ה' שברא את עולמו. כך אנו רואים מהי הדרך הישרה והנכונה. לכל פרט בעולם, לכל מחשבה ותכונה יש מקום. אנחנו צריכים למקם כל אחד מהם, לפי הדרכת התורה, במקומו הנכון.

לא תמיד יוצא להבין את גודל הזכות, אולם צריך לדעת שכשאנחנו יושבים סתם ככה ופותחים תנ"ך, משנה, גמרא או כל ספר תורני אחר, **אנחנו עוסקים ברצון של ה' (!)** בהדרכתו ובהכוונתו.

הישר מן השמים קיבלנו מתנה טובה, שעזרת לנו ומרוממת את כל החיים! העולם היום מלא אי - סדר, כמעט כולם מחפשים את עצמם. אצלנו מתחת לאף נמצאת התרופה האמיתית, התורה.

אז בפעם הבאה שפותחים ספר קודש, שומעים שיעור או מקיימים מצווה- נדע כולנו להודות לה- באמת, על הזכות הגדולה שנפלה בחלקנו.

2022 **זכות הגא'א' נאש'ך אלסוך בסוג'ית 'ת' תורה'.**

פינת האמונה

~מדרש' חז"ל~

סדר עולמי

אנו זוכים ללמוד ביחד על סוגיית 'חיי תורה',

ובעזרת ה' יתקיים בנו הכתוב: "עץ חיים היא למחזיקים בה"

לסדר את החדר, לסדר את הכיתה, לסדר את המערכת... אנחנו מקדישים הרבה מהזמן שלנו להחזיר את הסדר למקומות שהתבלגנו. **למה הסדר הזה חשוב כל כך? ואיך הוא קשור לתורה?**

במישור המעשי, הסדר עוזר לנו להתמצא טוב יותר במרחב. לדוגמא, בחדר מבולגן קשה למצוא חולצה, והסדר עוזר להתמצא ביותר קלות. אולם אם מעמיקים עוד קצת, מגלים שסדר מעיד על משמעות, על רעיון שעומד מאחורי הסדר.

מקום שאינו מסודר הוא מקום שבו כל אחד מהפרטים אינו מוצא את מקומו הנכון, ואז החולצה הנ"ל תקועה במקרה, ממרח שוקולד נמצא בכיור והנעליים בתוך האמבטיה...

הסדר נותן לכל אחד מהפרטים את מקומו הנכון והאמיתי. יש בנו משהו שזקוק לסדר הזה, אנחנו אוהבים לראות דברים מאורגנים ומסודרים, זה חקוק בנו בפנים.

זכות הלימוד בעלון לעילוי נשמת שלומית שפרה בת טובה גיטל, יוכבד בת סעדיה, אמיתי אלימלך בן ליאח, שמעון בן יששכר רב כהן, אברהם בן לאה, נעמה בת אבישג, יפת בן מרים, משה מרלי בן חווה, אסתר בת מרים, יאיר בן נחלה, יוסף בן קריספין. הדס בת אביבה.

בפינה זו נציג את עיקרי ההלכות כפי שמוצגות בספר "ניצור לשונך" המבוסס על הספר "שמירת הלשון" של ה- "חפץ חיים". בסייעתא דשמיא, השבת נתחיל בלימוד פרק חמישי, יה"ר שנזכה להתרחק מלשון הרע וע"י חיי חברה תקינים נזכה לאהבת חנם וביאת גואל יצדק. אמן.

הלכות לשון הרע, פרק חמישי, סעיף א'

המספר על חברו שאינו נוהג כיאות במצוות שבין אדם לחברו: כשם שהמדבר בגנות הזולת ואומר עליו כי אינו מקיים מצוות שבין אדם למקום, עובר על איסור לשון הרע, כך גם המספר על חברו כי אינו מקיים מצוות שבין אדם לחברו, עובר על איסור לשון הרע. לדוגמא, הרואה את חברו מסרב לתת הלוואה או להעניק עזרה כלשהי למי שביקש ממנו, אסור לו לספר את הדבר לאחרים ולגנותו בפניהם, מאחר וסיפור הדברים אינו עשוי להביא כל תועלת, לכן, אלו דברי גנאי ונחשבים ללשון הרע.

חשוב לציין, כי לא רק במקרה שהוא מסופק ביכולתו של חברו להגיש את העזרה המבוקשת, אלא אפילו כאשר הוא משוכנע שהאיש היה יכול לתת את הלוואה וסרב סתם כך מתוך רוע לב, גם אז אין הוא רשאי לגנותו בפני אחרים על סירובו. יתר על כך גם אם המניע לדבריו הוא "קנאת אמת" (גינוי המעשה הרע) ואין בכוונתו לבזות את האיש עצמו, נחשבים הדברים ללשון הרע.

תשובות...

- 1. א. יעקב ורבקה רימו את יצחק. ב. בנימין (נחשד בגניבת הגביע) ואמו רחל גנבה את התרפים.**
- 2. בראשית= ספר הישר. על שם האבות שנקראים ישרים.**
- 3. ליש, כפיר, שחל.**
- 4. א. יצחק (כ"ו,א'). ב. יעקב (מ"ח,י').**
- 5. למדים שקשה הפרנסה מהגאולה, שכן לגאולה מספיק מלאך ואילו לפרנסה יש צורך בקב"ה עצמו! (פסחים ק"ח)**

בפינה זו תלמידי בית הספר ממ"ד "מעלות משולם", רחובות, כותבים רעיון לפרשת השבוע. השבוע נועם כהן מכיתה ו'ו כותב בנושא: **"אפרים ומנשה - כראובן ושמעון"**:

"ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים... אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי"

דווקא משום שאפרים ומנשה גדלו וחונכו בארץ נכר, ומחמת הסכנה הרוחנית שבכך, הרגיש יעקב צורך לקרנם ולהחשיבם כחלק מהשבטים. ולכן פותח במילים "ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים".

ולכן גם הקדים את אפרים למנשה, כי אפרים היה נתון יותר לסכנה זו של השתרשות בתרבות מצרים. אפרים נולד בזמן שיוסף כבר הוטמע היטב במצרים, וראיה לכך הוא שמו של אפרים, שמשמעותו הוא "הפרני אלוקים בארץ עונוי" (כמבואר בפרשת מקץ).

יתרה מזו, השם אפרים מכיל את האותיות פ' ו-ר', כדרך השמות המצריים (פרעה, פוטיפר, שפחה). מנשה, לעומתו, היה קשור יותר למקור, והראיה, שידע לשון הקודש ושימש כמתורגמן ומליץ בין יוסף לאחים, כמבואר ברש"י בפרשת מקץ. לכן, קירב יעקב יותר את אפרים.

נועם כהן מכיתה ו'ו

שבת שלום!!

- 1. מי בספר בראשית ראוי לכינוי: א. רמאי בן רמאית? ב. גנב בן גנבת?**
- 2. עם סיום ספר בראשית: איך נקרא ספר בראשית ומדוע?**
- 3. "גור אריה יהודה". ציין מילים נרדפות לאריה בתנ"ך.**
- 4. על שניים בתורה נאמר שהיו להם קשיים בראייה בגלל זקנה. מי הם?**
- 5. מה למדים מברכת יעקב ליוסף: "האלוקים הרועה אותי... מלאך הגואל אותי?"**

"והיו עיניך רואות את מוריד"

ר' חשה בן חיוון- הרמב"ם

סיפור- המבחן: סם המוות!

למלך המצרי נמאס מהקטרוגים של הקאדי המוסלמי על רופא האישי, הרמב"ם. הקאדי התפאר בדיעותיו, ואמר שהוא רופא גדול מן הרמב"ם.

המלך החליט לבסוף לבצע תחרות בין השניים, ובכך לבחון מי רופא גדול יותר. "עליכם לרקוח רעל, וכל אחד מכם ישקה את רעהו. אח"כ רוצו לבתיכם ורקחו תרופה. מי שינצל הינו רופא גדול יותר, מי שימות... ימות." הקאדי רץ לרקוח רעל. הרמב"ם אמר בליבו: "אני רופא ומתפקידי להוסיף חיים לבני אדם, ולא לחפש נוסחאות להמיתם...". ביום המיועד ניצבו הרמב"ם והקאדי לפני המלך. הגיש הקאדי את הרעל בפני הרמב"ם, ואילו הרמב"ם שפך מיץ תפוזים טבעי לתוך כוסו של הקאדי. "שתו" פקד המלך. השניים שתו. הרמב"ם אץ רץ לביתו, ורקח לעצמו תרופה שתמנע את השפעת הרעל. ואכן השפעתו חלפה, חיש מהר.

הקאדי, אף הוא, רץ לביתו, נבוך מאד מטעמו של "הרעל". רקח לעצמו הקאדי תרופות לאין קץ. ושתה ושתה. החרדה מילאה את ליבו. "הרעל" המשונה הזה הדיר את מנוחתו. אחרי חודש ימים פגש בו הרמב"ם והנה הקאדי גדול המימדים, לא שקל יותר מ- 50 ק"ג. "תאכל לחם ושתה חלב" יעץ לו הרמב"ם. הקאדי שסבור היה כי הרמב"ם רוקם מזימה להמיתו גזר על עצמו תענית מלחם וחלב. אחרי שבוע פגשו הרמב"ם ומשקלו של הקאדי לא יותר מ- 38 ק"ג. "תאכל בשר כבש" ייעץ הרמב"ם. והקאדי גזר על עצמו לא לאכול בשר כבש, פן הרעל יגרום לו למות במהרה.

יומיים אח"כ שכב הקאדי חולני ושדוף במיטתו. הרמב"ם בא לבקרו ונשאל: "איזה רעל רקחת לי?", "זה לא היה רעל" השיב הרמב"ם, "זה היה מיץ תפוזים...". הקאדי שמע את התשובה ומת מהתקף לב. המלך הזעיק את הרמב"ם והתעניין: "אמור לי רופאי האישי, איזה רעל מתוחכם רקחת, שהצליח להמית את הקאדי אט אט...?".

השיב הרמב"ם: "אני רופא של חיים. נתתי לו מיץ תפוזים טבעי." "אם כן" שאל המלך "כיצד מת הקאדי?" "הוא מת מדאגה" השיב הרמב"ם "פשוט מת מדאגה".

זכות הצדיק תגן עלינו.

רבי משה בן מימון, מכונה הרמב"ם נולד בשנת 1135 בקורדובה, ספרד, ונפטר ב-כ' בטבת התקס"ה (13.12.1204) במצרים.

הרמב"ם מגדולי הפוסקים בכל הדורות, מחשובי הפילוסופים בימי הביניים, איש אשכולות, מדען, רופא, חוקר ומנהיג. אחד מהאישיים החשובים והנערצים ביותר ביהדות שעליו נאמר: "ממשה עד משה לא קם כמשה" והוכתר בתואר "הנשר הגדול".

הרמב"ם הוכר כפילוסוף ורופא גם בתרבות הערבית והאירופית, וכך בבית הנבחרים האמריקאי מוצג תבליט דיוקנו של הרמב"ם (בדמות פילוסוף יווני) שנעשה בשנת 1953, והוא אחד מבין 23 התבליטים (ובהם גם תבליט של משה רבנו) המוצגים, של מי שעבודתם הייתה אבן יסוד לחוקה האמריקאית.

סיפור- המלך, הרמב"ם והחתול:

הרמב"ם היה מקורב מאד למלך ספרד. יום אחד אמר המלך לרמב"ם: "מצאתי פסוק בכתובים שלכם שאני לא מסכים איתו ויכול אפילו לסתור אותו". "מהו הפסוק?" שאל הרמב"ם את המלך. אמר המלך- "אופי לא ישונה!" ואני יכול להוכיח לך שניתן לשנות אופי על ידי תרגול או אילוף. התערבו שניהם וקבעו להיפגש בעוד חודש מהיום.

המלך לקח חתול והחל לאמן אותו בלמלצר. הלביש לו עניבת פפיון וז'קט, והחל לאמן אותו יום-יום בלהגיש משקאות ואוכל על מגש, כשהוא מחזיק את המגש בשתי רגליים קדמיות והולך על שתיים. כך יום יום, עד הגיע המועד.

התכנסו כולם באולם גדול, שרים, יועצים ומכובדים ויהודים גם. והנה, איזה פלא חתול הולך על שתיים עובר בין האורחים ומגיש משקאות... עבר החתול ליד הרמב"ם, זה הוציא מכיסו עכבר קטן ושיחרר מול עיניו של החתול, עצר החתול לרגע, הביט בעכבר, אך המשיך בדרכו.

המלך שעקב אחרי הנעשה- חיך, אך לא אמר דבר, כשעבר החתול שוב ליד הרמב"ם, הוציא הפעם, כמה עכברים ושיחרר ממש מול החתול, הפעם החתול לא חשב, זרק את המגש ורץ אחרי העכברים.

המלך ראה, ניגש אל הרמב"ם, לחץ את ידו ואמר לו: "התורה שלכם, כל מילה פנינה, כל דבר אמת ואין יותר לסתור". מאז התקרב המלך עוד יותר לרמב"ם ולכתובים היהודיים.

לוי' שיעורים בכפר ביל"ו ב':

- יום א': שיעור בישליות- לימוד סדר מועד, שעה: 21:00. השיעור מתקיים בבית משפחת טאייב.
- יום ג': שיעור בספר התנ"א- מפי הרב מאיר הכהן, שעה: 21:00, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- יום ה': שיעור פרשת יבוע- שניים מקרא ואחד תרגום, שעה: 20:30, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- שבת קודש: שיעור רש"י כ-20 דקות לפני תפילת מנחה.

לוי' תפילות בשבת:

- מנחה ערב שבת: 16:25
- שחרית: 9:00
- מנחה: 16:00
- סעודה שלישית: 16:20
- ערבית מוצ"ש: 17:15

לפרטים על זמני שיעורים ותפילות: בטל: 050-3503025

עץ זיתים היא למוזיקים בזה- ותומכיה מאושר

ואלה יעמדו על הברכה: גל בן דינה, מוריה בת בת-שבע, גל בן ציון, רון בן יגאל, יגאל בן סעדיה, בת שבע בת סעדיה, מנדי בן ימימה, יונתן בן לאה, שרית בת תמר, מישל בן שושנה, שרונה בת אילנה, בת ציון בת לאה, עידו בן מרדכי, שריה בן מנחם, אמית' בן שלום.